

leeftijd **49**
opleiding **mbo**
carrière **Van Eijck Agro Grond en Groen**
huidige functie **eigenaar Van Eijck
Agro Grond en Groen**

‘Met dezelfde middelen kan
**de grasopbrengst zomaar
10 tot 20 procent omhoog**’

Gras telen als een akkerbouwer

Een kleurkaart die precies aangeeft van welk perceel hoeveel gras is gewonnen en van welke kwaliteit. En op basis daarvan een bemestingsadvies maken voor een drijfmestgift op maat. Het is het ideaalbeeld waar Ronald van Eijck van loonbedrijf Van Eijck Agro hard aan werkt. 'Innovatie kan ook bij grasland echt het verschil maken.'

TEKST JAAP VAN DER KNAAP

Een zelfrijdende maaier rijdt net de poort uit van loonbedrijf Van Eijck Agro. In de loods staan drie hakselaars en een aantal silagewagens netjes geparkeerd, terwijl een graslandbemester wordt gestart om naar een klant te gaan. Ondanks de bedrijvigheid is het een relatief rustige dag voor Ronald van Eijck. Het is een paar dagen na een hectische week waarin de tweede snede massaal werd ingekuuld. Samen met zijn broer Ton en neef Simon is hij eigenaar van loonbedrijf Van Eijck in het West-Brabantse Alphen, dat 53 man in vaste dienst heeft. Dit jaar ontving het bedrijf de Agroscoopbo-kaal van ForFarmers, omdat Van Eijck via innovatie en digitalisering volop werkt aan duurzaamheid. Vooral voor de koppeling tussen gegevens verkregen via NIRS-technologie en gps-bepaling voorziet Ronald van Eijck grote kansen. 'Met dezelfde middelen kan de grasopbrengst zomaar 10 tot 20 procent omhoog.'

Welke rol speelt grasteelt voor uw bedrijf?

'Agrarisch loonwerk is onze belangrijkste bedrijfstak. Voor de grasteelt hebben we onder meer geïnvesteerd in drie hakselaars, vier opraapsnijwagens, een Big M-zelfrijdende maaier, twee harken met vier elementen en vier bemesters. We zien het aantal veehouders afnemen, maar het grasareaal in ons gebied blijft redelijk gelijk.'

Besteden boeren de graswerkzaamheden steeds vaker uit?

'Bedrijven worden groter in koeien, maar ook in hectares. Soms zorgt bedrijfs groei

ervoor dat bedrijven meer landwerk zelf gaan doen, terwijl andere bedrijven het juist bewust uitbesteden.' 'Een veelgehoorde uitspraak is dat boeren het geld in de stal moeten verdienen. Maar goed ruwvoer ligt wel aan de basis van die goede prestaties in de stal. Veel veehouders zijn zich daarvan te weinig bewust en zijn nauwelijks bezig met bodemverbetering en goed graslandbeheer. We proberen daar een rol in te spelen met onze werkzaamheden.'

Wat zouden ze beter kunnen doen?

'Grasteelt zou je akkerbouwmatig moeten benaderen. Akkerbouwers gebruiken massaal gps, bemesten de grond naar behoefte en zijn erg bezig met bodemverbetering. Daar kunnen veehouders nog wat van leren. Zo valt er nog veel te winnen als je de grasopbrengst en graskwaliteitsbepaling koppelt aan perceelinformatie via gps en daarop de bemesting toepast. Onze ervaring is dat je dan met dezelfde middelen zomaar 10, 20 procent meer opbrengst haalt.'

In hoeverre is opbrengst- en kwaliteitsmeting praktijkrijp?

'Bij onze klanten verzamelen we gps-gegevens zoals perceelgrootte, tijdstip, de route van de hakselaar. Onze hakselaars kunnen daarnaast via NIRS-technologie de kwaliteit van het gras bepalen. We zijn inmiddels ook bezig met opbrengstmetingen, maar daar lopen we bij gras nog tegen wat praktische problemen aan.'

Opbrengsten zou je ook via weegsystemen kunnen bepalen.

'Een weeginstallatie kost al snel 25.000

euro per voertuig. Wij hebben inmiddels de ervaring dat we bij mais met een nauwkeurigheid van 95 procent de opbrengst kunnen vastleggen door de invoersnelheid van het gewas in de hakselkooi te meten. Bij gras lukt het nog niet zo goed. Wanneer er in een graswiers een hoop zit, dan zien we bij de opbrengstmeting een gigantische uitschieter, die de totale meting sterk beïnvloedt. Maar we verwachten dat in de komende jaren de nauwkeurigheid nog sterk zal verbeteren. Ook hier gaan we naar een nauwkeurigheid in de richting van de honderd procent.'

Vragen boeren om opbrengst- en kwaliteitsbepaling?

'Een aantal klanten hebben zeker interesse. Maar je merkt ook dat het vooral gaat om de vertaalslag: wat kun je met de gegevens? We kunnen na het hakselen bij de klant een papiertje achterlaten waarop staat dat het gras van een gemiddeld kwaliteitsniveau is, maar wat kan hij ermee? Daarom zijn we bezig een app te ontwikkelen waarop je als boer kwaliteit en opbrengst per perceel kunt zien.'

Wat kun je met deze app?

'Met de app krijg je inzicht in grasopbrengst en graskwaliteit per en zelfs binnen het perceel. Mijn ideaalbeeld zou zijn dat we in de winter naar de veehouder gaan met alle oogstgegevens van afgelopen seizoen. Aan de hand van kleurkaarten laten we dan zien waar de opbrengsten hoog of laag waren en daar kunnen we acties voor het volgend seizoen aan koppelen. Het maken van deze kleurkaarten ligt

‘We zien een variatie van 20 tot 40 kg fosfaat per hectare bij een standaard drijfmestgift’

in handen van een paar techbedrijven en dat maakt het erg kostbaar. Maar de techniek ontwikkelt verder en we werken aan oplossingen.’

Wat voor acties kun je aan de hand van de kaarten ondernemen?

‘Het afstemmen van de drijfmestgift per perceel bijvoorbeeld. We meten op onze bemesters immers ook de drijfmestkwaliteit met NIRS. Die kwaliteit kun je afstemmen op de behoefte van een perceel, als het moet tot op de vierkante meter nauwkeurig. Akkerbouwers werken met bemesting volgens een bepaalde stikstof- of fosfaatgift, maar bij veehouders is het vaak standaard een bepaald aantal kuub per hectare. Maar de drijfmestkwaliteit varieert per bedrijf, per put. We zien dat als we een standaard aantal kuub per hectare moeten bemesten, de fosfaatgift 20 tot 40 kilo per hectare varieert. Via precisiebemesting kun je echt een efficiëntieslag maken. Innovatie kan ook bij grasland het verschil maken.’

Die technieken drijven de kosten op

‘We hebben veel geïnvesteerd in technologie en het heeft zich nog niet allemaal terugbetaald. Maar we geloven dat dit de toekomst is, je kunt zo veel middelen besparen. We brengen inmiddels zes euro per

hectare in rekening voor gps-kosten. Dat kunnen we goed verantwoorden. Als je mais zaait met gps, blijkt het perceel altijd kleiner. We blijven ruim van de kant, zeker bij watervoerende sloten, er is geen overlap, waarmee je bespaart op zaaizaad. Dat geldt ook voor bespuiten, het middelgebruik is altijd lager dankzij gps. Als je dat uitlegt, is zes euro snel terugverdiend.’

Waarom lopen veehouders achter in het gebruik van gps?

‘Gras en mais zijn relatief goedkope gewassen. In een jaar zoals dit, waarin al flinke grasopbrengsten zijn gehaald, krijg je weinig reactie wanneer je meldt dat je met de inzet van gps en NIRS 10 procent meer grasopbrengst kunt halen. “Wat moet ik met nog meer gras?”, is dan het antwoord. Maar door die extra opbrengst zou je ook land kunnen verhuren of inzetten voor een ander gewas, om bijvoorbeeld zelf krachtvoer of meer eiwit van eigen land te telen.’

Jullie zetten je ook in om de bodemkwaliteit te verbeteren. Waarom?

‘Veel graslanden hebben een lage pH of bevatten storende lagen door zware machines. Dat kost opbrengst. Via op tijd bekalen en alert zijn op bodemverdichting kun je veel bereiken. Al onze zware machines

zijn voorzien van banden met een drukwisselsysteem en dat maakt echt een verschil wat insparing betreft. Het verhogen van het organischestofgehalte is lastig, maar het bewust inzetten van een vanggewas kan helpen. Vanwege de aaltjesdruk op zandgronden adviseren wij om geen Italiaans raaigras in te zetten, maar juist vanggewassen als de aaltjesresistente bladrammenas omdat dat de aaltjesdruk tegengaat.’

Schade door aaltjes is toch vooral iets voor akkerbouwgewassen?

‘Wij merken dat op delen van percelen waar de aaltjesdruk hoog is, ook de grasopbrengst onder druk staat. Het is dus zeker ook voor grasteelt goed om daarmee bezig te zijn. Ook engerlingen veroorzaken steeds meer schade in zowel gras als mais. Vooral in droge jaren en op droge zandkoppen zie je opbrengstverliezen. Via het aanrollen van grasland op het juiste moment onderdruk je wel een deel van de engerlingen, maar een echte oplossing is er nog niet.’

Zou, vanwege verdichting, het gebruik van vaste rijpaden een oplossing zijn om opbrengst te verhogen?

‘De grasoogstmachines hebben zulke verschillende werkbreedtes. Waar leg je de rijpaden aan? Op zes meter? Op twaalf? En hoe ga je hakselen? De wagens achter de hakselaar aan? Ik zie het in de grasteelt niet zo snel gebeuren.’

Hebben jullie genoeg capaciteit?

‘Er is een enorme overcapaciteit bij loonwerkers in oogstmachines voor gras en mais. Twintig jaar geleden zaten we zeven weken in de mais, nu moet de maisoogst in drie weken klaar zijn vanwege het optimale oogstmoment. Dat geldt ook voor grashakselen: in twee, drie dagen moet alles gebeuren en daarna staat de hakselaar weer drie weken stil. Een agrarisch loonbedrijf kan daarom niet zonder neventakken, omdat je wanneer het niet druk is de mensen en machines wel aan het werk wilt houden.’

Wordt een loonwerker een teelt-deskundige?

‘We willen meerwaarde bieden in ons loonwerk. Samen met Mark de Beer hebben we daarom vier jaar geleden Groeikracht Zuid opgericht. Via dit onafhankelijk adviesbureau doen we onderzoek naar bijvoorbeeld inkuilmiddelen of bemestingsniveau en mestsoort. Met die resultaten kun je boeren adviseren, maar we zijn geen voerspecialisten. Daarom werkt de samenwerking tussen loonwerker en ruwvoerspecialist ook goed. Door samen te werken aan innovatie en bestaande kennis goed te benutten kun je ook bij grasland het verschil maken.’ |